

Sygn. akt III ZS 4/11

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 5 sierpnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Bogusław Cudowski (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

Protokolant Anna Pęsko

w sprawie ze skargi Ministra Sprawiedliwości
na uchwałę Nr 36/III/2011 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w P. z dnia 28
lutego 2011 roku, częściowo zmienioną uchwałą Nr 74/V/2011 z dnia 6 maja 2011
r. , w sprawie podejmowania przez Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych w P.
uchwał w trybie obiegowym
po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 5 sierpnia 2011 r.,

**uchyla zaskarżone uchwały i przekazuje sprawę do
ponownego rozpoznania Radzie Okręgowej Izby Radców
Prawnych w P.**

UZASADNIENIE

Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w P. podjęła w dniu 28 lutego 2011 r. uchwałę nr 36/II/2011, częściowo zmienioną uchwałą nr 74/V/2011 z dnia 6 maja 2011 r., z której treści wynika, że w okresach pomiędzy posiedzeniami Rada OIRP w P. w sprawach pilnych, w których nie można podjąć uchwały w normalnym trybie, może podejmować uchwały w trybie obiegowym – pisemnie lub drogą elektroniczną. Decyzje o podjęciu uchwały w trybie obiegowym podejmuje Dziekan OIRP w P. z własnej inicjatywy lub na wniosek Prezydium Rady OIRP. Projekt uchwały wraz z uzasadnieniem o konieczności jej podjęcia w trybie obiegowym oraz materiałami dotyczącymi przedmiotu uchwały przesyła się członkom Rady OIRP, określając termin na oddanie głosu lub zgłoszenie sprzeciwu co do trybu podjęcia uchwały oraz wskazując adres poczty elektronicznej, w przypadku podjęcia uchwały drogą elektroniczną, na który należy oddać głos albo zgłosić sprzeciw. Projekt uchwały wraz z uzasadnieniem o konieczności jej podjęcia w trybie obiegowym na piśmie przesyła się drogą pocztową lub na adres poczty elektronicznej członkom Rady, chyba że członek Rady nie wyraził zgody na przesyłanie mu projektu wraz z uzasadnieniem na wskazany przez niego adres poczty elektronicznej. Uchwała może być podjęta w trybie obiegowym, jeżeli żaden z członków Rady nie zgłosi w wyznaczonym terminie sprzeciwu co do podjęcia uchwały w tym trybie. Uchwała zapada zwykłą większością głosów w przypadku głosowania co najmniej połowy składu Rady. W razie zgłoszenia przez członka Rady sprzeciwu co do podjęcia uchwały w trybie obiegowym, projekt wymaga rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Przewodniczący posiedzenia Rady OIRP informuje członków Rady na najbliższym posiedzeniu o uchwałach podjętych w trybie obiegowym.

Powyższa uchwała została zaskarżona w całości przez Ministra Sprawiedliwości. Skarżący zarzucił sprzeczność uchwały z art. 45 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 ze zm.) oraz z § 3 ust. 1 Regulaminu działalności samorządu radców prawnych wprowadzonego uchwałą nr 34/VII/ 2008 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 26 września 2008 r. (którego jednolity tekst ustalono uchwałą Prezydium Krajowej

Rady Radców Prawnych nr 9/VIII/2010 z dnia 8 grudnia 2010 r.) poprzez niezgodne z tymi przepisami ustalenie sposobu podejmowania uchwał. Na tej podstawie Minister Sprawiedliwości wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że zgodnie z art. 45 ustawy o radcach prawnych, organy samorządu podejmują uchwały w obecności co najmniej połowy składu członkowskiego danego organu. Z kolei § 3 ust. 1 Regulaminu działalności samorządu radców prawnych stanowi, iż uchwały zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym w obecności co najmniej połowy członków organu. Z uregulowań tych wynika, że uchwały mogą być podejmowane jedynie na posiedzeniach organów, skoro tylko taka forma podejmowania decyzji umożliwia dopełnienie warunku obecności co najmniej połowy członków. Cytowana ustawa nie zawiera żadnych regulacji wskazujących na możliwość podejmowania uchwał przez organy samorządu radcowskiego w drodze korespondencyjnego uzgadniania stanowisk, czy w jakiegokolwiek innej formie. Aby taki tryb był możliwy, niezbędne jest wyraźne uregulowanie prawne na poziomie ustawowym. Niewątpliwie w ramach swobody działania samorządu radcowskiego dopuszczalne jest dookreślenie przez Krajową Radę Radców Prawnych oraz przez poszczególne rady izb okręgowych szczegółowych rozwiązań ustrojowych w zakresie organizacji działalności organów samorządu, w tym sposobu podejmowania przez nie uchwał. Nie może ono jednak prowadzić do wprowadzania rozwiązań sprzecznych w ustawą lub już uchwalonymi aktami wewnętrznymi wyższego rzędu. Tymczasem zaskarżona uchwała pozostaje w sprzeczności z przytoczonymi wyżej aktami prawnymi.

Zdaniem skarżącego, w przewidzianej przedmiotową uchwałą konstrukcji trybu obiegowego zastrzeżenia budzi także sposób ujęcia kryterium kwalifikowania spraw, jakie miałyby być przy jego zastosowaniu rozstrzygane. W uchwale posłużono się bowiem jedynie nieostro zdefiniowanym kryterium formalnym, bez sprecyzowania merytorycznych przesłanek kierowania spraw do rozpatrzenia w tym trybie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga zasługuje na uwzględnienie.

Nie ulega wątpliwości, że uchwały organu samorządu radców prawnych mogą być wydawane w granicach zakreślonych powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i muszą pozostawać w zgodzie z tymi przepisami.

Zaskarżona uchwała dotyczy materii regulowanej ustawowo. Zgodnie bowiem z art. 45 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 ze zm.) organy samorządu, do których w myśl art. 42 ust. 1 tegoż aktu należą rady okręgowych izb radców prawnych, podejmują uchwały w obecności co najmniej połowy członków danego organu. Podobnie kwestię tę unormowano w § 3 Regulaminu działalności samorządu radców prawnych i jego organów, będącego załącznikiem do uchwały nr 34/VII/2008 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 26 września 2008 r., którego ust. 1 i 2 stanowią, że uchwały organów, o jakich mowa w § 2 regulaminu, zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym w obecności co najmniej połowy członków organu, z możliwością uchwalenia przez dany organ tajności głosowania. Gramatyczna wykładnia cytowanych przepisów prowadzi do jednoznacznego wniosku, że organy samorządu radców prawnych mogą podejmować uchwały tylko na posiedzeniach, gdyż jedynie wówczas spełniony jest ustawowy i regulaminowy warunek jednoczesnej obecności członków organu i zapewnienia wymaganego quorum do przeprowadzenia głosowania. Przepisy ustawy nie przewidują przy tym żadnych wyjątków od powyższych reguł, umożliwiających podejmowanie uchwał drogą np. korespondencyjną. W konsekwencji przewidziany w zaskarżonej uchwale nr 36/II/2011 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w P. z dnia 28 lutego 2011 r., częściowo zmienionej uchwałą nr 74/V/2011 z dnia 6 maja 2011 r., obiegowy (tj. pisemny lub drogą elektroniczną) tryb podejmowania uchwał w okresach pomiędzy posiedzeniami Rady pozostaje w sprzeczności z powołanymi wyżej przepisami.

Rację ma Minister Sprawiedliwości zauważając, że w ramach swobody działania samorządu radców prawnych dopuszczalne jest dookreślenie przez Krajową Radę Radców Prawnych oraz przez poszczególne rady izb okręgowych szczegółowych rozwiązań ustrojowych w zakresie organizacji działalności organów tego samorządu, w tym zagadnień związanych z trybem podejmowania uchwał. Nie może to jednak implikować wprowadzania rozwiązań sprzecznych z ustawą lub już uchwalonymi aktami wewnętrznymi wyższego rzędu. Z taką zaś sytuacją mamy do

czynienia w przedmiotowej sprawie. Doprecyzowując sposób organizacji swojej działalności, Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w P. powinna zachować ustawową i regulaminową zasadę podejmowania uchwał na posiedzeniu, w obecności co najmniej połowy swoich członków.

Podzielając zarzuty skarżącego, Sąd Najwyższy z mocy art. 47 ust. 2 ustawy o radcach prawnych orzekł o uchyleniu zaskarżonej uchwały i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Radzie Okręgowej Izby Radców Prawnych w P.